

NIEUWSBRIEF

3e editie – sept. 2005. Een uitgave van Heike van Gils vanuit Colombia, en in samenwerking met de families Withagen & van Gils

DAG (KRITISCHE) LEZERS! ☺

Deze editie zou ik graag gebruiken om een aantal lezers te beantwoorden in hun vragen en opmerkingen die via de mail binnen kwamen naast de financiële bijdrages! En gelukkig maar, want dat is ook het idee! Allereerst vroeg een lezer om een duidelijke kaart van het gebied: waar bevindt zich precies het park, de gemeenschappen, de *resguardo mayor* van Puerto Nariño etc. Ik heb mijn best gedaan en het resultaat is dezelfde kaart als in de eerste nieuwsbrief, maar dan met invulling, zie volgende pagina.

Een andere lezer vroeg zich af of het wel een goed idee is om de bijdrage gelijk aan de 'verantwoordelijk' gestelde familie te geven zoals werd vermeld in de eerste nieuwsbrief. Dit zou ik graag toelichten. In feite gaat het geld eigenlijk niet als zodanig naar die familie. Wat wel vanuit die familie gaat zijn de ideeën aan welke doelen het geld te besteden. Zo werd al tijden geleden een typemachine genoemd, welke van dienst zou kunnen zijn voor allen, en bovendien ook weinig onderhoud vergt. Deze typemachine heb ik dan ook gekocht (25 euro), met een pak papier (5 euro). Tijdens de reünie over het geld dat het Bossen Nood Fonds heeft bijgedragen (zie eerste Nieuwsbrief, 1000 euro), heb ik het 'Nieuwsbrief Fonds' geïntroduceerd en uitgelegd wat de bedoeling is met onder andere de aangeschafte typemachine. Op deze manier worden de aankopen onder de aandacht gebracht en zijn de mensen überhaupt op de hoogte van het bestaan van de aankopen en kunnen zijn beslissen over hoe zij over de gemeenschap verdeeld worden of welke aankopen nog meer 'missen'. Het idee waarover zij het meeste eens zijn is het idee van een 'werk-plek' met beschikking over literatuur, een degelijke tafel en stoel, de typemachine etc. Het is de bedoeling dat deze 'werk-plek' gemaakt zal worden van het hout wat een jaar of twee geleden geconfiscieerd werd en op dit moment in planken gezaagd wordt (met hulp van het Nationale Natuurparkark).

Soms lijken veranderingen of nieuwe ideeën wel eens meer problemen te brengen dan goeds hoor je wel eens. Toch geloof ik dat elke stap een leerzame ervaring is, ook voor de gemeenschappen. Het is soms nodig, een positieve instelling in zoveel ellende...

Een andere lezer stelde dat het niet erg constructief was om 'benzine te kopen voor de

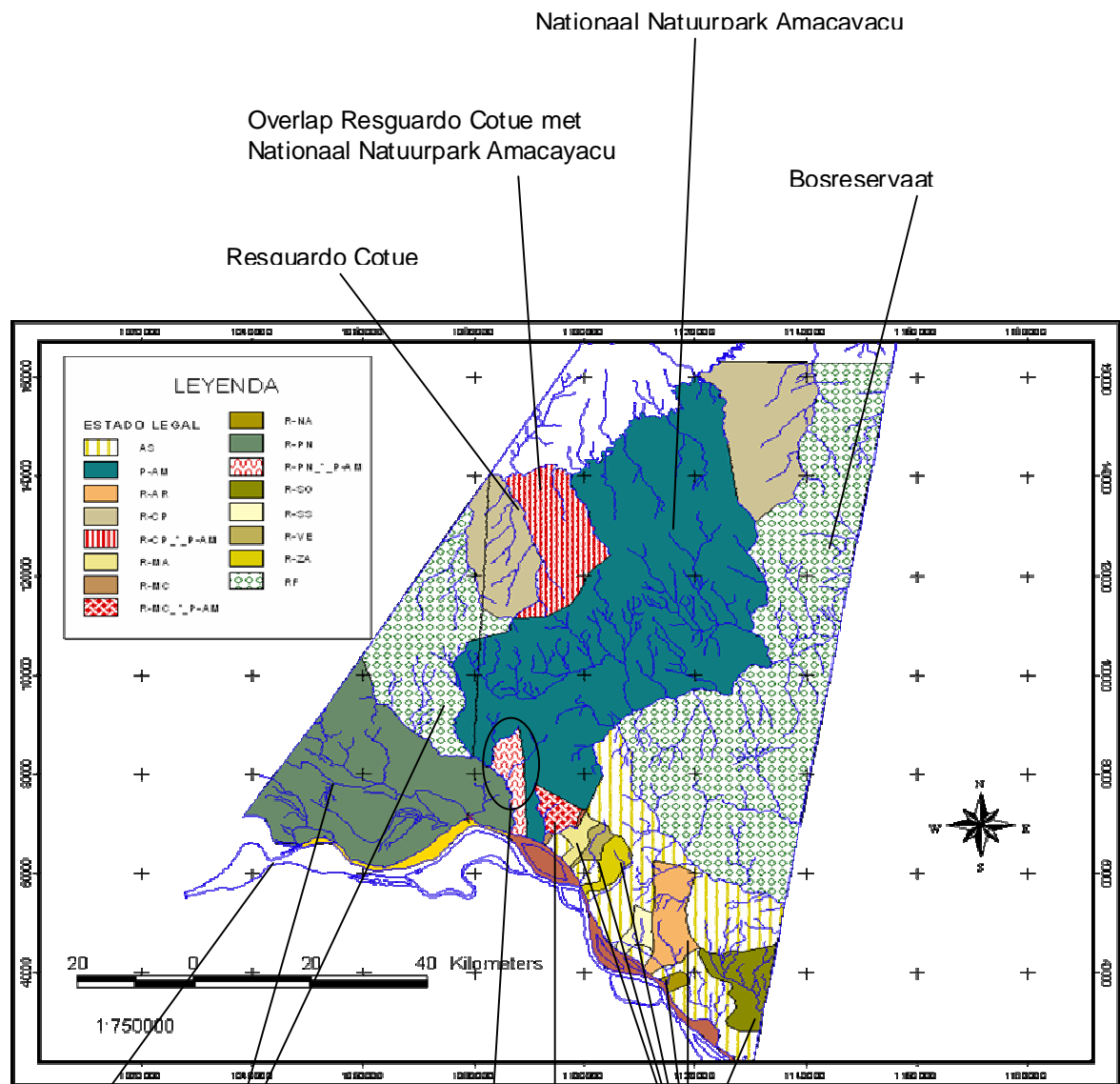
gemeenschap om illegale activiteit te kunnen opsporen'. Op zich ben ik het daarmee eens, maar op deze manier werd het project (dat dus steun kreeg van het Bossen Nood Fonds) eigenlijk een beetje kort door de bocht beschreven.. Een veel belangrijkere stap is de opstelling van geschreven verdragen met de betrokken partijen (in herhaling: het bestuur van de *resguardo mayor*, het Nationale Natuurparkark Amacayacu, de gemeenschap zelf etc.) waarin duidelijk de spelregels worden beschreven, en waarin de rechten van de gemeenschap naar voren komen.

En er kwam de opmerking dat ik wel heel partijdig overkwam (maw. niet erg objectief). Daar ben ik het wel mee eens, denk ik. Ik geloof dat dat allerminst het resultaat is van meer dan een jaar ervaring hier in de regio. Dan weet je wel een beetje hoe het politieke spelletje gaat en wie er weer eens de pineut is. Het voelt heel goed eens iets te kunnen realiseren (met oa jullie hulp!!) zonder verantwoording af te hoeven leggen of zonder te hoeven smeken aan een belangrijke meneer aan wie het toch geen bal interesseerd, als zijn eigen zakken maar gevuld worden.. Ook de monitoren en de mensen wie ik heb bijgestaan (met de inmiddels beroemde laptop, die het overigens bijna niet overleefde na een val van mijn fiets door de bij jullie al beroemde kuilen en gaten in de weg hier!) zeggen dat ze zich beter voelen nu ze echt iets constructiefs kunnen doen.

Bovenstaande foto laat zien hoe er weer een strandje werd weggehaald (ja echt, helemaal weg!) door het simpele zand scheppen, zakken vullen, in de boot laden en wegwezen. De dikke meneer is uiteraard de baas. Huh, ik partijdig?? ☺ Uiteraard hadden zij een mooie permit van de Resguardo Mayor zonder enig overleg te hebben gehad met de gemeenschap San Martin.

Overzicht van het 'Amazone Trapezium'

Amazone rivier

Resguardo Mayor van Puerto Nariño. In 2003 werd ook het gestippelde deel erbij genomen, dit was eerst bosreservaat. Alle gemeenschappen binnen deze grote resguardo moeten bovendien verantwoording afleggen aan de gemeente van Puerto Nariño met zijn eigen burgemeester (ivm gemeenschapsprojecten met financiering van de staat waarover zijn zgn *autonomie* hebben.. zie nieuwsbrief 2.). Behalve San Martin en Palmeras die hiervoor dan weer naar Leticia moeten om verantwoording af te leggen aan de burgemeester van Leticia, ook al behoren ze tot de Resguardo

Overlape Resguardos

Overlap Resguardo Mocagua met Nationaal Natuurpark Amacayacu

Overlap Resguardo Mayor van Puerto Nariño met Nationaal Natuurpark Amacayacu (het deel van San Martin de Amacayacu omcirkeld, daar beneden nog een stukje van de gemeenschap Palmeras). De grens van het park is de rivier Amacayacu.

DE HANDWERKSTERS

Bij deze nieuwsbrief (of bij één van de volgende) heb je als cadeautje een handgemaakte halsketting of armbandje ontvangen. Natuurlijk wijden we dan een hoofdstukje aan de drie makers, of beter, 'maaksters' van deze sieraden! De onderstaande dame heet Eleonora (23) en zij is de maakster van alle armbandjes.

De armbandjes worden gemaakt van een palmvezel (*chambira*). Heet deel van de palm dat deze vezel geeft is het blad wat zich het laatst heeft gevormd en zich nog niet ontvouwen heeft; het steekt nog als een speer de lucht in. Dit blad wordt dan afgesneden en de vezels een voor een uit de aparte kleine bladeren gehaald met de hand. Daarna worden de vezels gedroogd in de zon en later nog eventueel gekleurd met natuurlijke kleuren uit zaden of andere bladeren. Daarna worden er echte 'touwtjes' uit gedraaid en hiermee wordt gewoven, alhoewel sommige armbandjes zijn gemaakt van ongedraaide vezels. Eleonora heeft drie kinderen, een meisje van 6 en twee jongetjes, één van 4 jaar en één van net acht maanden (die op de foto erg enthousiast een plastic zak aan het aanvallen is). Haar man werkte altijd voor het Nationale Natuurpark Amacayacu, maar sinds een aantal jaren niet meer, simpelweg omdat er geen nieuw contract was. Nu heeft haar familie geen stabiel inkomen. De verkoop van de handwerken verloopt voor iedereen in San Martín heel moeilijk omdat bijna alle vrouwen wel handwerken maken en toeristen kopen nu eenmaal maar een paar

dingen tegelijk als ze komen.. Af en toe gaat haar man een aantal maanden werken in Leticia om wat te verdienen, of verkopen ze een paar kippen, vis of wild. Natuurlijk heeft de familie haar eigen akker om een hele boel yuca, bakbanaan, banaan, ananas etc. te verbouwen.

De tweede handwerkster is een schoonzus van Eleonora en zij heet Maria. Zij is een van de twee maaksters van de halskettingen. Met haar 18 jaar heeft zij een zoontje van vier en één van 2. Maria heeft geen man die haar op de ene of andere manier onderhoudt, daarom is elke vorm van inkomsten erg welkom. Door haar situatie is zij dus ook in het huishouden van de familie heel ijverig

(koken, wassen etc. voor de familie) om op die manier haar duit in het zakje te doen, aangezien zij natuurlijk meedeelt als er dingen gekocht worden zoals suiker, bakolie, zeep, kleding etc. Uiteindelijk zijn het haar ouders en broers die de financiële middelen bijeen rapen die nodig zijn voor het onderhoud van haar kinderen. Graag zou zij hierin verandering zien! Haar oudste zoontje verblijft eigenlijk altijd bij haar moeder die haar huis en akker op 15 minuten lopen in het bos heeft. Daar kan het manneke zijn ei kwijt (het varken, de vele kippen, de honden en de eenden plagen!) en kan Maria zich aan haar andere zoontje en het huishouden wijden.

De halskettingen hebben als 'touwtje' dezelfde *chambira* vezels. De kraaltjes zijn een variatie van zaden die overal te vinden zijn. Sommige halskettingen hebben een slakkenhuis of een voortand van een *guarra* (soort van groot konijn met kleine oren), of visgraten als kraaltjes. Traditioneel maken ze veel halskettingen met veren, maar in verband met mogelijke schade door het transport besloten we maar geen veren te gebruiken voor de halskettingen voor de lezers van deze nieuwsbrief! En tip: als je een halsketting hebt ontvangen, maar je vindt hem te lang, dan kun je hem natuurlijk gewoon zelf korter maken! En op het labeltje staat de naam van de maakster van je sieraad. Mocht het je nou erg bevallen en zou je misschien iemand anders (of jezelf) willen verblijden met iets

vergelijkbars (of anders), dan valt er altijd te overleggen via mijn emailadres!

De derde handwerkster is een oudere zus van Maria (26) en heet Inez. Zij heeft de andere helft van de halskettingen gemaakt. Inez woont apart, en naast het huis van de families van Eleonora en Maria, met haar man en drie kinderen. De oudste dochter is 8 jaar en daarna volgen twee zoontjes van 5 en 3. Haar man komt niet oorspronkelijk uit San Martin en werkte veel in de houtkap. Door problemen met de gemeenschap hierover werkt hij nu nog maar sporadisch en alleen op vraag van de gemeenschap. Dit heeft natuurlijk consequenties voor het inkomen van de familie; dit is drastisch omlaag gegaan. Inez is een toffe dame die erg veel kan en wil, maar door de eisen van het huishouden en haar drie kinderen blijft er erg weinig tijd over. Graag zou ze een klein hotelletje beginnen maar ja.. de oprichting hiervan is natuurlijk erg kostbaar.

Bovenstaande foto laat zien hoe er weer een strandje werd weggehaald (ja echt, helemaal weg!) door het simpele zand scheppen, zakken vullen, in de boot laden en wegwezen. De dikke meneer is uiteraard de baas. Huh, ik partijdig?? ☺ Uiteraard hadden zij een mooie permit van de Resguardo Mayor zonder enig overleg te hebben gehad met de gemeenschap San Martin.